Woensdag 23 Augustus 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4290

AMIGOE DI CURAÇAO

VACANT

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

VACANT

„Le Jour de Gloire Est Arrivé!"

Parijs Bevrijd.

Nieuws was het vanmorgen vroeg uit de BBC te vernemen, dat Parijs bevrijd was, maar onverwacht kwam het niet. Reeds enkele weken geleden werd gemeld, dat de Duitsers Parijs verlieten. De laatste dagen kon men de inneming van de Franse hoofdstad elk ogenblik verwachten en gisteren steeg deze verwachting ten top, toen de geallieerden om de hoofdstad heen trokken om den Maquis zelven de eer te laten de hoofdstad van hun land te hebben veroverd. De Maquis — wier naam van het woeste Corsica komt en die feitelijk het best vertaald wordt door het Papiamentse woord Mondi, waarvoor in het Nederlands moeilijk of niet een gelijkwaardig woord te vinden is — hebben de Tricolore doen wapperen van de torens der hoofdstad. Dit is de tweede hoofdstad van het Europese vasteland, welke bevrijd is. Eerst Rome, toen Parijs, en beide bleven gespaard voor verwoesting. Het ziet er naar uit, dat Warszawa de derde hoofdstad zal zijn. Moge ook deze derde hoofdstad gespaard blijven.

Was de bevrijding van Rome practisch alleen van symbolische aard, omdat strategisch gesproken de oorlog er weinig of geen baat bij had de verovering van Parijs is ook van krijgskundige betekenis, omdat het gehele spoorwegstelsel van Frankrijk in Parijs zijn middelpunt vindt. Wie Parijs beheerst heeft de grote hoofdverbindingen in zijn macht. Vermoedelijk zal het niet lang meer duren of de troepen van Patch in het Zuiden en die van Patton in het Noorden zullen contact met elkander maken, waarmede de bevrijding van Frankrijk zal kunnen worden voltooid, van dat land, dat meer dan welk land ook voor de kerstening van West-Europa heeft bijgedragen, dat ten gronde ging omdat zijn Pers corrupt was en zijn staatslieden eigen baat zochten, van dat grote en rijke land dat tot Kleine mogendheid werd ontgraad door landen en staatslieden ,die werkelijk denken, dat zij iets van Europa zullen kunnen beredderen zonder aan Frankrijk die ereplaats toe te kennen, die dit land sedert de dagen van Clovis heeft verworven.

WAAR IS PÉTAIN?

Pétain is officieel geworden wat hij in werkelijkheid gedurende al een hele tijd geweest is nl. gevangene van de nazies. Waar hij zich bevindt weet niemand met zekerheid, misschien in Duitsand. Maar het meest waarschijnlijke is wel dat hij het Duitse verzoek om met Laval naar Belfort mee te gaan afwees en daarvoor door de Duitse strijdkrachten werd gearresteerd. Alzo is het „afgelopen" met het Vichy-regime, schreef de National Zeitung van Basel.

PÉTAIN NAAR WIESBADEN.

„Der Bund" van Bern meldde, dat Pétain is overgebracht naar Wiesbaden, het Duitse gezondheidsoord waar — gelijk het blad zeide — „geschikte" vertrekken een week geleden werden gereed gemaakt (Bern, (AP) 22.8).

DE OPMARS NAAR DE SEINE.

Roger Greene seint van het Britse front in Frankrijk:

De Britse en Canadese legers rukken Oostwaarts aan een breed front en stuiten slechts op geringe tegenstand van de Duitse achterhoede. De wedstrijd naar de Seine is thans in volle gang. „De val in Normandië is thans definitief opgeruimd en de algemene voortgang is hervat", zeidé een Britse staf-officier.

Gesteund door tanks kwam men 10 kilometer voorbij Gace en nam men St. André de Chouffour. Verder ten Noorden veroverden de Canadese troepen Vimoutiers en vorderde men 5 kilometer over de rivier de Touques. Een Britse colonne, welke met de Canadezen samenvocht, drong diep door in de buitenwijken van Lisieux terwijl andere Britse troepen Dozule veroverden en 8 kilometer vorderen over de rivier de Dives. Aan de kust van het Engelse Kanaal namen Nederlandse troepen de stad Houlgate. De Belgen veroverden Cabourg (Aan het Britse front in Frankrijk, (AP) 22.8).

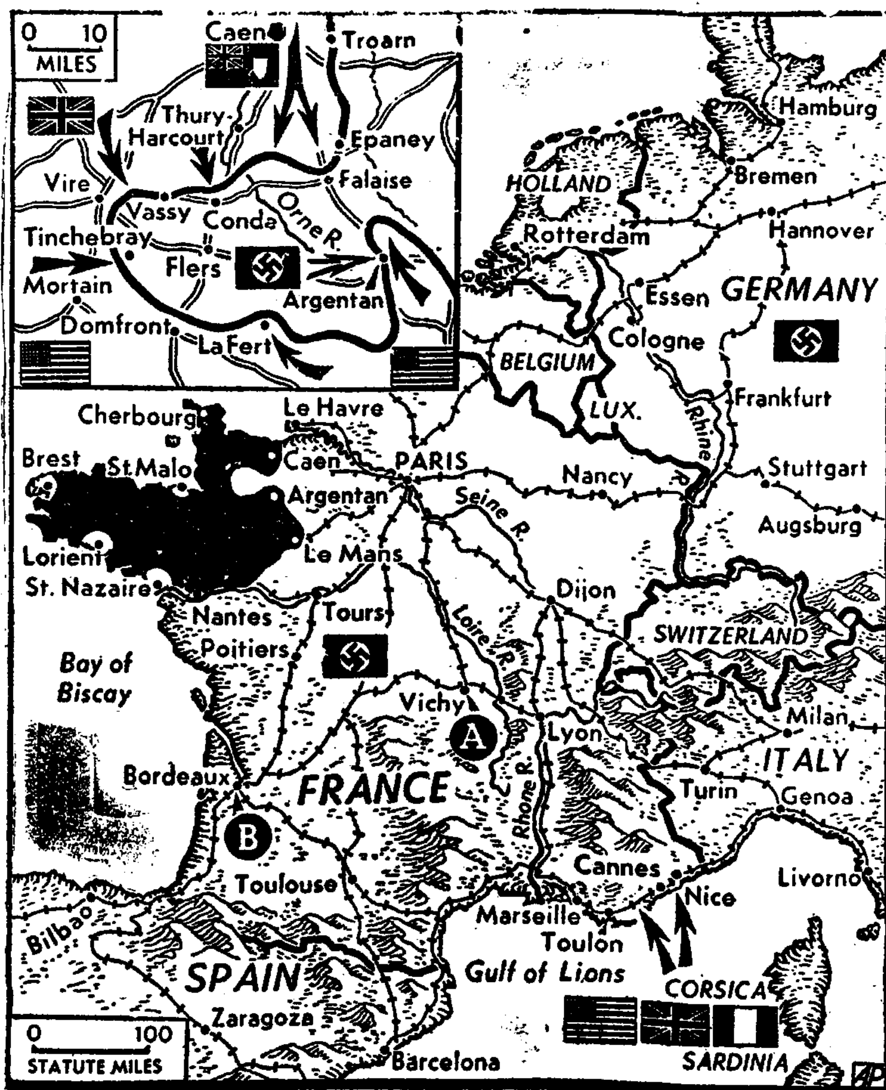
NOORDAMERIKANEN VEROVEREN SENS.

Een Noordamerikaanse pantsercolonne heeft in een snelle opmars van 105 kilometer de stad Sens veroverd op 92 kilometer ten Zuid-Oosten van Parijs. De opmars wordt voortgezet voorbij Sens. (Met het Noordamerikaanse derde leger in Frankrijk, (AP) 22.8).

DE KANONNEN VAN DE MAGINOT-LINIE REEDS GERICHT.

Roger Greene, die met de Britse strijdkrachten op weg is naar de Seine, seint als volgt:

Hitler heeft de kanonnen van de forten in de Maginot-linie reeds gericht op de aanstormende Geallieerde legers, volgens berichten, die door de Britse inlichtingendienst ontvangen worden. De gebroken nazie-legioenen kunnen nog slechts de hoop koesteren de uiteindelijke val van Duitsland uit te stellen in een reeds vertragende acties, aldus een Britse staf-officier (Op weg naar de Seine, (AP) 22.8).

Nu Parijs bevrijd is, zal de bevrijding van geheel Frankrijk wel niet lang meer uitblijven. Dit kaartje toont de aanvallen in het Westen en de landingen in het Zuiden tussen Nice en Toulon. Bij A en B zijn Franse vaderlanders de toestand meester, evenals in verschillende andere delen van Frankrijk Hoe de val om de Duitsers gesloten werd tussen Falaise en Argentan, ziet men in de inzet. Deze val is thans geheel opgeruimd en de Geallieerden rukken op naar de Seine.

DE BEVRIJDING VAN PARIJS.

Het volgende communiqué werd door het Hoofdkwartier van Generaal De Gaulle uitgegeven. „Op Zaterdag 19 Augustus gaven de Nationale Raad voor het Verzet en het Parijse Bevrijdingscomité in overeenstemming met de afgevaardigden van de regering der Franse republiek opdracht tot een algemene opstand in Parijs en het gebied van Parijs. 50.000 Gewapende mannen van de Franse strijdkrachten in het binnenland, gesteund door ettelijke honderdduizenden ongewapende vaderlanders, gingen ogenblikkelijk in actie.

Op Dinsdag 22 Augustus was de vijand — na vier dagen vechten — overal verslagen. De vaderlanders hebben alle publieke gebouwen bezet. De vertegenwoordigers van Vichy werden gearresteerd of zijn gevlucht. Het volk van Parijs heeft een grote rol gespeeld in de bevrijding van zijn hoofdstad. De politie van Parijs, welke reeds in staking was, nam bezit van de Praefectuur en zette de Ile de la Cite om in een vesting, waartegen de Duitse aanvallen niets uitrichtten" (Londen, (AP) 23.8).

MET DE NEDERLANDSE TROEPEN IN NORMANDIË.

Het eerste werkelijke gevecht van de Nederlandse Troepen in de zogenaamde „Hellevuurhoek" was de strijd tegen de drie „M's". Want de Nederlandse soldaten hadden af te rekenen met de Duitsers, de Mortieren en de Muggen. In het begin waren de laatsten het ergste. Maar een kanonnier zeide den Aneta-verslaggever: De muggen kunnen mij niets schelen, ik moet de Duitsers hebben.

De Nederlandse artillerie treedt als een afzonderlijke eenheid in dezelfde sector op als het voetvolk, dus niet als een onderdeel ervan. Dinsdagnamiddag bereikte het grof geschut Deauville ten Noord Oosten van Caubourg aan de Seine-baai.

Na de verovering van Caubourg zijn de Nederlandse en Belgische troepen plotseling naar Deauville opgetrokken. Zij braken door de vijandelijke achterhoede en volgden toen de kustweg.

Toen ik schrijft de Aneta-correspondent Robert Kiek, Dinsdag ging schuilen voor de onophoudelijke regens in een kleine, vrijwel onbeschadigde boerderij, kwam ik terecht bij een van de zonderlingste eenheden van de geallieerde troepen, nl. het internationaal peloton van de Prinses Irene brigade. Het bestaat uit Nederlanders, die uit elf verschillende landen gerecruteerd zijn. Terwijl zij daar bij elkander stonden in hun eenvoudige wapenrok voerden zij gesprekken in vloeiend Frans. Spaans en Engels. Niet één woord Nederlands werd gesproken. Ik kreeg pas later in de gaten dat het een onderdeel van de Nederlandse troepen was en wel het internationaal peloton, dat in de jongste gevechten, in de Hellevuurhoek zo'n groot aandeel heeft gehad. De commandant is de uit Zuid Afrika afkomstige luitenant Cornelius, een zakenman uit Pretoria.

Hij leidde zijn mannen de vorige week door het vuur der Duitsers en telde, nadat zijn peloton de Duitse stelling veroverd had 30 Duitse lijken. De eerste week was hard en de rust, die de mannen Dinsdagmiddag genoten in de boerderij, waar nog een koe en zes kippen rondliepen, was wel verdiend.

Hoe ver de Duitsers hun bescherming van de achterhoede doordrijven bleek, toen Nederlandse patrouilles in Normandië zelfs de graven ondermijnd vonden. Een bloemenvaas op het kerkhof was met een draad verbonden en indien een of andere onschuldige burger de oude bloemen in de vaas door nieuwe had willen vervangen, was hij ongetwijfeld het slachtoffer van een ontploffing geworden. (Aneta).

LANGS DE KANAALKUST.

Uit het geallieerde hoofdkwartier wordt officieel medegedeeld dat de Nederlandse en Belgische Troepen met het Canadese eerste leger opereren langs de Kanaalkust. Uit veldtelegrammen bleek reeds dat de troepen Cauborg en Houlgate innamen en Deauville bereikten.

JASI GEVALLEN.

Duitsland heeft de ontruiming van Jasi bekend gemaakt. Deze ontruiming is het grootste resultaat van het nieuwe Russische offensief in het Zuiden dat Duitsland al enkele dagen geleden heeft bekend gemaakt maar waarvan door Rusland niet gerept werd. Jasi ligt ten Westen van de Pruet en is een knooppunt van de spoorlijnen die naar Roemenië en Boekovina lopen. De ontruiming werd bekend gemaakt door den DNB-commentator Von Hammer in een uitzending waarbij hij ook bekend maakte dat de Russen erin slaagden hun bres te verbreden op andere onbekende punten. (Londen, (AP) 22.8).

BOMBARDEMENT OP YAP EN TRUK.

Admiraal Chester W. Nimitz deelde mede, dat Liberator bommenwerpers van de 7e legerluchtmacht het eiland Yap in de Carolinen Zondag wederom hebben aangevallen. Andere Liberators bestookten de basis van Truk Zij ontmoetten vijandelijke gevechtsvliegtuigen, doch al de aanvallers keerden terug (Pearl Harbor, (AP) 22.8).

Het nieuws van vandaag.

Het is vandaag een gloriedag voor alle Fransen. Parijs — de hoofdstad van Frankrijk — is bevrijd en met recht kunnen wij aan de Marseillaise de zin ontlenen, welke wij heden als kop van de krant gekozen hebben.

Een speciale voldoening geeft de bevrijding van Parijs, omdat de Fransen het zelf gedaan hebben, natuurlijk met de wetenschap, dat Pattons colonnes voor de poorten van de stad stonden. Generaal Charles de Caulle, symbool van het herrijzende Frankrijk, zal nu wel spoedig terugkeren naar de stad, waar hij zo lang miskend werd. De Duitsers zijn overal op de vlucht. Ten Zuiden van de Seine schijnt hun achterhoede zelfs niet meer in staat te zijn een georganiseerde tegenstand te bieden en een nieuwe val is in de maak met een offensief langs de Seine in de richting van de zee.

De Duitsers, die het gevaar voor hun stellingen aan de Kanaalkust duidelijk beseffen, zijn nu bezig al hun voorradige luchttorpedo's af te schieten op Londen en Zuid-Engeland, zodat de Britse luchtdoeldefensies thans druk werk hebben. Ten Zuid-Oosten van Parijs hebben de colonnes van Patton de stad Sens veroverd in een nieuwe opmars om Frankrijk doormidden te snijden.

Patton is al over de helft van de weg naar de Duitse grens. In het Zuiden snellen de strijdkrachten van Generaal Patch al even hard voort. Behalve dat Toulon en Marseille belegerd worden, heeft men in een Noordwaartse opmars de stad Grenoble veroverd. Men nadert ook Avignon en het is te voorzien dat vóór het einde van deze week Lyon zal zijn bereikt. Een onbevestigd bericht spreekt van een Geallieerde landing nabij Bordeaux doch waarnemers zijn van mening, dat zo er al een landing plaats vond, deze dan toch op kleine schaal is, omdat de Duitsers reeds doende zijn het gebied te ontruimen.

Het andere grote nieuws van vandaag is het nieuwe Russische offensief tegen Roemenië. De stad Jasi is veroverd door de troepen van Generaal Malinovsky en ook is een doorbraak gemaakt in het gebied van Tighina aan het derde Oekraïne-front.

De Geallieerde luchtmacht uit het Middellandse Zeegebied heeft olie-raffinaderijen in Duits Silezië aangevallen evenals doelen in het gebied van Wenen.

In Italië confereert Churchill met Bonomi en Badoglio, blijkbaar in een poging om Badoglio opnieuw in het cabinet te krijgen.

Generaal Charles de Gaulle, dien men hier bij zijn bezoek aan Canada met Premier Mackenzie King ziet, triomfeert vandaag. „Le Grand Charlie" zal nu wel spoedig zijn intocht doen in Parijs.

Welles' plan voor de nieuwe Volkenbond.

Een grote visie beoogt het nationalisme door regionale inrichting te temperen.

Het Volkenbondsplan, dat Welles ontvouwd heeft in zijn „The Time for Decision" draagt bij eerste kennismaking al terstond de kenmerken van overheersing. Terecht merkt Welles — als een zwaard van Damocles hangt het dreigement der Vier Groten boven ons — op, dat men niet kan aannemen, dat de Verenigde Naties zullen bewilligen in de beslissingen die door de grote vier mogendheden worden genomen. Natuurlijk niet. Elk weldenkend mens ziet in; moet dat althans doen, dat de tijd van absolute souvereiniteit voorbij is.

Dat er samenwerking nodig is tussen de landen ligt voor de hand. De wereldhuishouding gaat van Hauswirtschaft, langs Dorfwirtschaft, naar Landwirtschaft en thans met de afneming der afstanden is de logische ontwikkeling die der Weltwirtschaft. Die kan er niet komen zonder coördinerende instelling. Dat daarbij bepaalde landen een beslissende leiding zullen hebben is in het geheel niet nodig, al zal de zedelijke invloed van een groot en rijk land groter zijn. De verhouding wordt zo ongeveer als Amsterdam en bijvoorbeeld Bennekom. Als plaatsen zijn beide gelijk, maar inzake rijkdom aan materiaal is Amsterdam nummer 1 en — wat men niet moet vergeten — inzake rijkdom aan natuurschoon is Bennekom nummer 1.

Een dergelijke wisselwerking voorzien wij ook voor de wereld van morgen. Die wisselwerking kan slechts goed zijn.

Inzake politieke verhoudingen geldt hetzelfde. Geen mens twijfelt eraan, dat Rusland meer voor het winnen van de oorlog gedaan heeft dan Nederland. Geen mens twijfelt er echter ook aan, dat Nederland veel meer gedaan heeft dan Costa Rica. Toch zijn het alle Verenigde Volken en als zodanig zijn ze gelijkberechtigd. Nu stelt Welles een Volkenbond samen, die uit de Verenigde Naties zou bestaan en waarbij later, na verkiezing van een in het volk wortelende regering, ook de overwonnenen zouden kunnen komen. De zwakke stee, die de Volkenbond van Genève deed mislukken, is hier dus min of meer vermeden. Hoe naar men het ook vinden kan, wij moeten afrekenen met den vijand en met de instelling van een internationaal lichaam wachten, tot die afrekening volbracht is, om dán met het onderscheid tussen overwinnaars en overwonnenen op te houden. Welles zelf ziet dit ook als ideaal en wil daarom het bestuur van zijn bond voorlopig aanstellen. Dit voorlopige bestuur bestaat uit 11 leden: 1 van de Verenigde Staten, 1 van Groot Britannië, 1 van Sovjet-Rusland, 1 van China, 2 van de Europese mogendheden, 2 van de Amerikaanse mogendheden, 2 van de staten van het Verre Oosten, 1 van de staten van het Nabije en Midden-Oosten en Afrika en 1 van de Britse dominions.

Daarnevens zou misschien, zegt Welles, plaats zijn voor een Wereldcongres, waarin elke staat individueel vertegenwoordigd zou kunnen zijn, ook de overwonnenen zodra zij een eigen in het volk wortelende regering hebben gekozen.

Voor wie het vergeten mocht zijn, de Volkenbond bestond aanvankelijk uit 42 leden (overwinnaarsstaten en onzijdigen). De inrichting bestond uit de Vergadering (alle leden, met elk één stem, zodat Groot Britannië's stem gelijk was aan die van België bijvoorbeeld), de Raad (een soort besturend orgaan der grote mogendheden, waarin 4 vaste zetels voor Frankrijk, Engeland, Italië en Japan, en 4 wisselende zetels, waarover van het begin af aan ruzie is geweest) en enkele andere lichamen zoals het Permanent Secretariaat, het Hof van Internationale Justitie en de Internationale Arbeidsorganisatie, welke beide laatste min of meer zelfstandig waren en waarvan de laatste kort geleden in Philadelphia nog tekenen van leven heeft gegeven.

Behalve kleine verschillen komen Welles' plan en de oude Volkenbond dus overeen. Maar een grote verbetering is het dat de volledige souvereiniteit verdwenen is doordat de Europese mogendheden twee afgevaardigden kiezen in stede van elk land één. Het bekrompen nationalisme, dat immer de dood in de pot geweest is en de basis van nieuwe oorlogen, dat men altijd op een eigen landsman zal stemmen, is dus voorbij. Men zal moeten leren, dat soms de belangen van bijvoorbeeld Nederland beter door een Belg of een Pool behartigd worden. De „elkaar-aan-baantjes-helperij", ook zo sterk ook in het binnenlandse politieke leven van voor de oorlog wordt hier dus enigszins ontzenuwd.

De mogelijkheid, dat een beslissing door een onbelangrijke mogendheid wordt tegengehouden, is ook voorbij. Men herinnert zich uit onze vaderlandse geschiedenis hoe in een vroeger tijdperk de steden elkander onderling bestreden. Dat ging voorbij en maakte plaats voor een geordend land. Zo zal uit de tijd, dat individuele landen elkaar bestrijden, de 'Weltwirtschaft' ook in politieke zaken moeten groeien.

De regionale inrichting van de nieuwe volkenbond heeft grote voordelen. De trieste historie van de Geneefse Volkenbond liet zien, hoe Europese staatslieden in Génève weinig begrip hadden van het Chaco-conflict tussen Bolivia en Paraguay en hoe Amerikaanse diplomaten nog minder besef hadden van Europese wrijvingen. De nationalistische eerzucht is voor de eerste Volkenbond de dood geweest, de regionale inrichting zal die hier althans verminderen. De eerste Volkenbond is ten gronde gegaan omdat 1) hij een doodgeboren kind bleek uit hoofde van de weigering der Verenigde Staten om toe te treden, 2) het Protocol van Génève van 1924 waarin werd gedefiniëerd wat een aanvallende staat is, door Engeland niet werd aanvaard, 3) Brazilië al in 1926 uit trad, omdat het geen permanente zetel in de Raad kreeg, 4) de Bond in 1932 niets deed toen Japan de eerste agressie stelde tegenover Mandsjoekoeo, 5) de Ontwapenings-

conferentie in 1932 onverrichterzake geschorst moest worden. 6) Duitsland in 1933 eruit wandelde toen het het échec van de Ontwapeningsconferentie had gezien en de Bond meer en meer een instrument tot handhaving van Versailles bleek te zijn, enz.

Men behoeft er niet aan te twijfelen, of al zal Welles' plan ook de nodige moeilijkheden niet voldoende oplossen, de grote punten die de eerste Volkenbond deden misiukken, toch bij een regionale inrichting van de nieuwe Volkenbond niet zó geprononceerd zullen voorkomen.

Een moeilijkheid blijft de oplossing tussen Grote en Kleine Mogendheden. Welles schrijft letterlijk ten aanzien van de Kleine mogendheden, dat „zij niet een oorlog voeren om zich van de overheersing door Hitler te bevrijden en zich te stellen onder een nieuwe vorm van wereld-dictatuur".

Wij geloven niet, dat de Kleine Mogendheden het zo zwaar inzien. Dictatuur is iets anders, iets ideologisch en de overheersing der Grote Vier zou zich vermoedelijk beperken tot het politieke en economische.

En toch moet men de invloed der Grote Vier niet onderschatten. Niet alleen, dat zij elk een permanent lid hebben, maar bovendien stemmen zij ook nog eens mede bij de verkiezing van twee Europese twee Amerikaanse enz. leden. Zo heeft Engeland een afgevaardigde, maar ook stemt het mede met ons en andere Europese mogendheden voor de andere twee. De invloed der Grote Vier wordt hier dus nog eens extra versterkt!

Wellicht, als men dit zou laten varen, dat het iets redelijker zou klinken.

Een moeilijkheid is ook om „de Europese staten", „de landen van het Nabije en Midden Oosten en Afrika" e.d. twee leden te laten kiezen. Zeker, wij zeiden al, dat het een ideaal is omdat het de dood is voor het opgeschroefde nationalisme. Maar heeft Welles die zo goed de landen der wereld blijk t' kennen dan nog niets vernomen van de hemelsbrede verschillen die de Europese landen gescheiden houden, om nog niet te spreken van die van het Nabije Oosten en Afrika. Wat is de gemeenschap tussen Syrië en Liberia? Tussen België en Bulgarije. Welles, evenals zovele staatslieden, men zie maar om zich heen. zoeken in de konkelhoven der diplomatie en kennen het volk en de volken niet. Zij konkelen, maar zij besturen niet.

Het enige werelddeel waar nog een soort overkappend instituut bestaat is Amerika, ten aanzien waarvan Welles, die ook hier wensdromen schrijft, zegt, dat het Inter-Amerikaanse systeem deugdelijk gewerkt heeft en sterker zal werden naarmate de jaren vorderen. Ja, dat hebben wij de afgelopen jaren aan de revoluties gezien, hoe goed het werkt, wanneer men met geld het inter-Amerikanisme wil bevorderen

Welles' voorgestelde plan beoogt niet de sleutel tot het verloren paradijs te zijn. Als een waarlijk groot man dient hij zijn mening ook niet aan als de enig ware. Wij kunnen niet nalaten onze diepe bewondering voor ook dit onderdeel van Welles' wereldhervorming uit te spreken. Slechts wezen wij op enkele zwakke steden, die naar onze mening slecht zouden kunnen werken,

7de Onderwijsdag van Don Bosco.

Gisteren hield de katholieke onderwijzersvereniging Don Bosco de jaarlijkse onderwijsdag, die dit keer de zevende was. Des ochtends woonden de onderwijzeressen, en onderwijzers een H. Mis bij in de kapel van het Sint Martinusgesticht. Pater Willibrordus M. Brada O. P. droeg het H. Offer op, terwijl de Zusters zongen. Hierna werd er een ontbijt gehouden, waarbij het zeer gezellig toeging. Na het ontbijt bracht men nog enige tijd prettig door met babbelen en kouten, waarna het onderwijzerscorps zich naar de Bisschoppelijke Nijverheidsschool begaf, waar Luitenant ter Zee Huug Corsten een rede zou houden over „het Nederlandse Kind en de Krijgsmacht." Zeer vele Zusters, Fraters, Onderwijzers en Onderwijzeressen waren reeds verzameld in de luchtige zaal, toen Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. P. I. Verriet O. P., aankwam. De toespraak werd nog aangehoord door Carel J. Baron van Asbeck, algemeen militair Commandant Dr. Wyboyan Goslinga; Inspecteur van het Onderwijs, W. Meyer, directeur van de A.M.S. Pastoor B. A. Schipper O. P. enz. Luitenant Huug Corsten wees er op, dat het onderwijs zo veel doen kan voor de nationale ontwikkeling van het kind. Men moet niet spreken van het kleine Nederland zoals veelal gebruikelijk is. Nederland is niet klein maar een Rijk van meer dan 75 millioen mensen. Men moet eerbied leren voor de vlag en de nationale emblemen. Men moet het volkslied doen respecteren. Nog werd uiteengezet de betekenis van het vrouwencorps en het nut voor de oorlog. De eigenlijke liefde van de rijksdelen onderling zou echter dan pas tot uiting komen wanneer men mankracht schenken zou voor de bevrijding dier rijksdelen, aldus verklaarde luitenant Corsten. Uitvoerig schetste hierop de spreker de betekenis van den schutter.

Na deze belangwekkende tijdrede nam voorzitter Leonardus W. Oudvorst het woord om den spreker te danken voor zijn woorden. De voorzitter merkte op, dat echter ook de onderwijzers veel voor de oorlog gedaan hebben. Vele onderwijzers deden na hun dagtaak nog dienst als burgerwachters en offerden daarvoor veel. Ook hielpen velen mede aan de actie van het Algemeen Nederlands Verbond, dat van zulk een groot belang is voor de nationale zaak.

Pater W. Brada O. P. prees de collegialiteit der onderwijzers en onderwijzeressen onderling. Wees op de actie door het onderwijzerscorps gevoerd voor de overwinning nl. de gebedsactie der kinderen en het steunfonds katholiek Nederland. Pater Brada sprak over het verlangen naar sociale verbetering. Men zegt, dat de sociale actie van Don Bosco enigszins mat is, doch spreker hoopte, dat de Gouverneur de wagen der sociale verbeteringen in een andere versnelling zal gooien en het tempo zal verbeteren. Immers men is blij op requesten wat betreft regeling ambachtschool, positie 4e rang, salarisverbetering, toelagen enz. een principiële toezegging te krijgen, doch helaas laat de uitwerking lang op zich wachten.

Ook Dr. Wyboyan Goslinga nam het woord en viel Pater Brada bij, doch zeide, dat de omstandigheden dikwijls het tempo beklemmen. Van het onderwijzerscorps gaven twee onderwijzeressen zich op voor het vrouwencorps en gingen in actieve militaire dienst naar Australië. In dit verband wees Dr. Goslinga echter op de moeilijkheid om voldoende en geschikt onderwijspersoneel te krijgen. Sterk voorstander was hij voor meer contact tussen onderwijs en marine. Dr. Goslinga besloot met het voorstellen van het houden van vlootdagen.

Na deze vruchtbare vergadering ging men naar de Philomenaschool voor het gebruiken van een koele dronk.

Vervolgens scheepte het gezelschap zich in voor een bezoek aan de fabriekterreinen van de C.P.I.M. Bij de steiger te Negropont werd het onderwijzerscorps ontvangen door de Heren Frederik A. Vromans, Ir. P. de Kok en Tj. v. d. Kuip. Men trok naar club Asiento, alwaar de directie van de C.P.I.M. een noenmaal aanbood. De Heer Vromans heette de gasten welkom, waarna Ingenieur P. de Kok tijdens de maaltijd een uiteenzetting gaf van het bedrijf in het algemeen en de Heer Tj. v.d. Kuip meer in technische zin. Aldus ingelicht ging het gezelschap naar de dokken, de pieren, het laboratorium, de centrale enz.

Overal gaf men demonstraties en deskundige voorlichting.

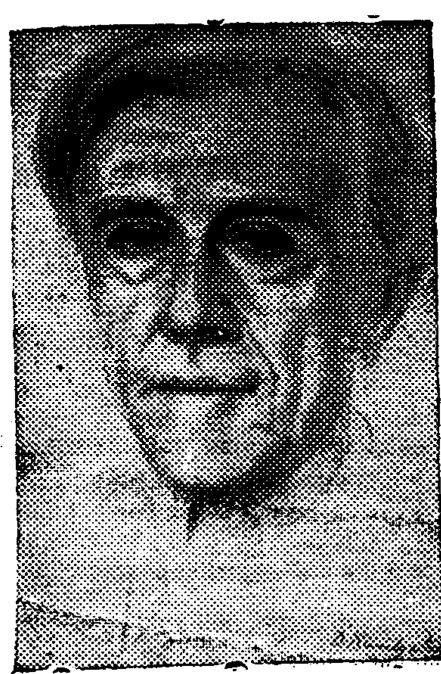
Nadat alles bezichtigd was, dankte voorzitter Oudvorst de directie van de C.P.I.M. en de Heren, die rondleidden allerhartelijkst voor wat zij geboden hadden. Ook Pater Brada sprak nog en haalde de schone woorden aan van den Heer Vromans, dat de moderne industrie den mens had teruggevonden. Ofschoon de industralisatie, zo vervolgde Pater Brada, de mens enigszins uitschakelt, is aan de andere kant een genoegen te horen van de directie der C.P.I.M., dat men den arbeider niet beschouwt als een onderdeel van de machine, maar als een levend mens met rechten en plichten.

Hierop nam de onderwijsdag een einde. De onderwijzers en onderwijzeressen waren vol lof en buitengewoon tevreden over de zo schitterende ontvangst van de C.P.I.M. Letterlijk alles werd gedaan om het gezelschap een genoegen te doen.

CURAÇAO

APOSTOLISCH VICARIS ZENDT ROUWBEKLAG.

Naar aanleiding van het overlijden van Zijne Eminentie Liugi Cardinaal Maglione, den pauselijken staatssecretaris zond Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O. P., Apostolisch Vicarius van Curaçao een telegram van rouwbeklag aan Zijne Heiligheid den Paus.

CARLO LITEN.

morgenavond afscheid in J.P.F.

Niet dat ik op het vreemde smaal,
maar 't Fransch is mij een [vreemde taal
en alles wat beteekenis heeft
heb ik in d'eigen taal beleefd.

Nu komt plots uit den vreemde [aan
een man, die voor ons is gaan [staan
en, fel gebarend, Fransche [verzen zegde,
waar hij zijn heele hart in legde.

Een macht van woorden, onbe- [kend,
heeft dringend zich tot mij [gewend,
gekleed in lach, in traan, in snik,
gestuwd door een gebaar, een [blik.

Een ziel heeft zich naar mij [gekeerd
en 't vreemde Fransch zoo [slechts geleerd,
droeg, door 't zeggen, zoo'n [rijke dracht,
dat 't me dicht bij 't weten [bracht.

't Weten dat een sterke taal
een spanning draagt als buig- [zaam staal;
't Weten, dat het schoone woord
steeds bij het schoone zeggen [hoort;
't Weten, hoe ook woorden gaan:
een Kunstenaar wordt steeds [verstaan.

C. Verschuyl in „Het Nieuws".

GEEN TOEZICHT MEER OP DE UITVOER UIT U.S.A.

Scheepsruimte weer vrij.

„**De toestand in het Caraïbisch gebied is thans zo verbeterd,** dat **de regering der Verenigde Staten het toezicht op de scheepsruimte voor uitvoer met** ingang van **1 September as. zal afschaffen"** aldus schrijft Newsweek van 14 Augustus in een bericht dat om een of andere duistere reden tot nu niet op de Curaçaose eilanden is bekend gemaakt.

Wij hebben ons hierover met de In.-Cu verstaan en deze zeide ons hierover nog geen inlichtingen te kunnen verschaffen. Wel zeide de In.-Cu., dat wanneer de scheepsruimte weer vrij komt haar taak slechts in geringe mate verlicht zal worden. De toewijzing van scheepsruimte geschiedt thans vrijwel automatisch. De In.-Cu. heeft nog twee andere taken, die haar tijd vullen: 1) de verdeling van de quota onder de handelaren, de bemiddeling dus tussen de Curaçaose handelaren en de regering der Verenigde Staten, 2) de inkopen voor het Curaçaose gouvernement.

In In.-Cu. zeide, dat zij zeker nog wel een **half à een heel jaar** na de vrede werk zal hebben.

In verband **hiermede vragen** wij ons af, of, wanneer de vrede er eenmaal is en de scheepvaart naar Europa weer mogelijk is, niet zoveel **schepen naar Europa** zullen gaan, dat **wij hier minder** schepen krijgen. **Zeker zal het** taak zijn dit **vraagstuk te overwegen.**

CIRCUS ATAYDE BOEKT SUCCES MET EERSTE VOORSTELLING.

De grote tent van het circus der Gebroeders Atayde was gisteravond tot de nok toe gevuld. Iedereen was blij deze gelegenheid te kunnen aangrijpen om eens wat anders dan de alledaagse film te zien. De spheer deed aan vroegere dagen terugdenken: geschetter van trompetten, gejoel van het publiek, gewuif met zakdoeken in de gloeiende hitte van de hel verlichte ruimte. De rook van sigaretten maakte het nog benauwer. Maar alles werd vergeten toen de voorstelling stipt op tijd begon en men een afwisselend program te zien kreeg met luchtacrobatiek, jonglerie, koorddansen, dierenbedwinging, goochelen enz. De onontbeerlijke hansworsten hielden er de stemming in tussen de bedrijven door met hun mallé streken. De dwerg Toni had vooral de lachers op zijn hand.

Aardig was vooral het optreden van den olifant, het koorddansen en het spel der afgerichte honden, die evengoed op voor- en achterpoten liepen. Het nummer van de leeuwen kwam als slot van de genoegelijke avond, toen Emil Schweyer zich in de grote kooi begaf om met de gevaarlijke dieren te sollen. De grootste leeuw liet echter niet met zich spotten en bezorgde den temmer danig last. Er viel gelukkig niemand in zwijm.

TENTOONSTELLING.

De St. Thomaskring houdt Zondag a.s. in de San Francisco Club naast de kerk van de H. Familie te San Mateo een tentoonstelling van de werken, die door de jubilerende frater werden uitgegeven tijdens de eerste eeuw van het bestaan der Congregatie.

CARLO LITEN NEEMT AFSCHEID.

Morgenavond zal de Surinaamse club J.P.F. de eer hebben Carlo Liten in haar midden te hebben voor diens afscheid van Curaçao. De biezonderheden omtrent entree enz. zullen nog door middel van advertenties worden bekend gemaakt, doch voor degenen die hun avond hieraan willen wijden zij medegedeeld, dat de avond om 20.30 uur begint. Carlo iten zal Belgische en Franse gedichten zeggen. La Fontaine vormt een der hoogtepunten van de voordracht van morgen.

ZIET NAAR DE PRINSES IRENE BRIGADE.

Elke dag staan er thans berichten in ons blad over wat de Prinses Irene Brigade doet op de slagvelden van Normandië. Het is één kroniek der victorie op zichzelf, want onze landslieden blijken hun mannetje te staan.

Aardig is het daarom een reeks foto's te gaan zien, die de Gouvernementspersdienst in zijn uitstalkast aan de Pietermaaiweg heeft gehangen. Sedert gisteren hangen daar foto's van de Prinses Irene Brigade te kijk.

DE DOOD VAN CARDINAAL MAGLIONE.

Uit Vaticaanstad wordt gemeld, dat de begrafenis van wijlen Cardinaal Maglione zal plaats vinden in Casoria, waar hij overleed. De tijd van de begrafenis werd evenwel niet genoemd. Op 29 Augustus zal een plechtige Requiem-mis worden opgedragen in de Basiliek St. Pieter (Vaticaanstad, (AP) 22.8).

Buitenland

DE CONFERENTIE TE DUMBARTON OAKS.

door

FLORA LEWIS.

De Noordamerikaanse, Britse en Russische afgevaardigden zaten gisteren in vergadering om te beraadslagen over een stelsel teneinde de vrede der wereld te verduurzamen nadat de overwinning zal zijn behaald. Ten aanzien van de vrede zeide hier iemand, dat „hij niet meer ver af is."

De Staatssecretaris Cordell Hull opende de eerste vergadering van de conferentie op het prachtige landgoed Dumbarton Oaks te Georgetown. Hij was optimistisch gestemd in zijn rede en de Britse afgevaardigde Sir Alexander Cadogan (n.b.: in ons blad van Maandag was abusievelijk de naam van den generaal Harold Alexander als onderminister van Buitenlandse Zaken vermeld; elders in hetzelfde nummer stond Cadogan vermeld, men verwarre deze beiden niet — Red.) en de Russische afgevaardigde Andrei Andrejevitsj Gromyko deelden Hulls optimisme.

Gromyko hield een rede om te betuigen, dat de tijd dat de vrijheidminnende volken, maar in de eerste plaats onze eigen volken, het tot een volledige overwinning zullen brengen. De eenheid der geallieerden is de waarborg, dat onze besprekingen tot een positief einde zullen komen, zo zeide Gromyko.

Alle sprekers deden hun best om de kleine naties ervan te overtuigen, dat zij een evenredige rol zullen spelen in de toekomstige organisatie. Maar ook beklemtoonden zij hoe belangrijk een parate macht is van de sterke mogendheden om voor te gaan een vrede op te leggen. Hier en daar legden de Britse, Noordamerikaanse en Russische sprekers de klemtoon enigszins verschillend, al naar gelang zij het vraagstuk hoe oorlogen te voorkomen van verschillend standpunt benaderden.

Toch bleek uit de redevoeringen, zoals Sir Alexander Cadogan opmerkte, dat er een grote gemeenschappelijke grond was. Zodra men tot eigenlijke aanbevelingen gekomen is, zullen die eerst naar Moskou, Londen en Washington gestuurd worden. Wanneer deze ze goed gekeurd hebben, zullen zij worden voorgelegd aan de overige Verenigde Naties en aan het publiek in het algemeen. Wanneer dit alles geschied is, zal het aanvaard worden als grondslag, waarop de constitutie van een nieuwe Volkenbond kan worden gegrondvest.

Vandaag (Dinsdag) beginnen de drie afvaardigingen met haar eigenlijke werk met den Onderminister van Buitenlandse Zaken Edward R. Stettinius. Alvorens te beginnen hielden de afgevaardigden een bijeenkomst voor de Pers, waarbij twee honderd verslaggevers en fotografen aanwezig waren. De eerstvolgende drie weken zullen zij evenwel achter gesloten deuren besprekingen voeren. China's afvaardiging zal zich erbij voegen aan het einde van de thans lopende besprekingen (Washington, (AP) 22.8).

v v v

John Hightower seint uit Washington:

Men gelooft, dat lopende diplomatieke problemen niet besproken zullen worden te Dumbarton Oaks en de vergaderingen zich zullen toeleggen op het vastleggen der grondbeginselen voor de vredesorganisatie. Blijkbaar sluit dit niet de mogelijkheid uit, dat zal worden overwogen om ten minste een deel van de voorgestelde organisatie zo spoedig mogelijk tijdelijk in werking te stellen in afwachting van een beslissing der Verenigde Naties of zij een organisatie willen op zetten welke hier ontworpen wordt (Washington, (AP) 22.8).

* * *

Ambassadeur Andrei Adrejevitsj Gromyko heeft op het landgoed Dumbarton Oaks Ruslands plannen voor de na-oorlogse wereldorganisatie besproken. Hetgeen het hoofd van de Russische afvaardiging zeide, werd niet gezegd in het eerste officiële persbericht, dat gisteren bij het begin der besprekingen werd verstrekt.

Een bulletin, dat op het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Washington door Michel Mc Dermott, een specialen assistent van Cordell Hull, werd verstrekt, zeide, dat bij een samenkomst van de hoofden der drie afvaardigingen Edward R. Stettinius tot vaste voorzitter werd aangewezen. Bij afwezigheid van Stettinius zullen om beurten Andrei Gromyko en Sir Alexander Cadogan optreden als voorzitter.

Men zal beginnen de algemene richtlijnen te bespreken, zoals die door de Russische groep zijn voorgelegd. De Russische groep heeft deze richtlijnen bij de ochtendvergadering van Dinsdag ingediend. Des middags zouden de Britse en Noordamerikaanse afvaardigingen verklaringen afleggen wat betreft haar inzichten ten aanzien van de internationale organisatie ter waarborging van de vrede (Washington, (AP) 23.8).

NAAR EEN INTERNATIONALE VOEDSEL- EN LANDBOUWORGANISATIE.

Ovid Martin seint uit Washington:

Naar bekend gemaakt werd is een ontwerp-plan gemaakt voor een blijvende internationale organisatie om de wereld te helpen vrijmaken van honger en het economische lot van de landbouwers te verbeteren. Dit plan is aan de 44 Verenigde en Geassocieerde naties voorgelegd ter goedkeuring. De ontwerpers ervan zeiden, dat de organisatie de „Voedsel- en Landbouworganisatie der Verenigde Naties" zal worden genoemd. Gelijksoortige organisaties om de vrede te handhaven en financiële vraagstukken op te lossen zijn voorgesteld en worden overwogen. Het plan voor de voedsel-organisatie werd gemaakt door de tussentijdse commissie welke gevormd werd bij de conferentie voor voedsel- en landbouwaangelegenheden welke in de lente van 1943 te Hot Springs (Virginia) werd gehouden. De organisatie zal in werking komen wanneer 20 naties het plan hebben aangenomen.

De voornaamste doeleinden van deze organisatie (de Noordamerikanen hebben de naam afgekort tot FAO voor Food and Agriculture Organisation), gelijk aangegeven in het ontwerp-plan zijn:

1) Het voedingspeil en de levensstandaard van de volken der wereld te verhogen;

2) De doeltreffende productie en de verdeling van alle voedsel en landbouwproducten te bevorderen;

3) De toestand der plattelandsbevolkingen te verbeteren;

4) Door deze middelen bij te dragen tot een groeiende wereldeconomie.

Bij het voorleggen van het ontwerp-plan drong de tussentijdse commissie aan op een spoedige bekrachtiging opdat de organisatie in het begin van 1945 kan beginnen te werken met tijdelijk hoofdkwartier in Washington.

De zetel van het blijvende hoofdkwartier zal later door de organisatie zelf worden bepaald. De Voorzitter van de tussentijdse commissie, de Heer L. B. Pearson, Canadees Gezant te Washington, zeide in een verklaring te geloven, dat de organisatie een nieuw soort internationale samenwerking zal belichamen, waarop de mannen en vrouwen over de gehele wereld gehoopt hebben, dat geboren zou worden uit het lijden en de offers van deze oorlog. De organisatie zal hoofdzakelijk werken als een adviserend lichaam. Haar samenstelling geeft haar geen macht om programma's uit te voeren of bepaalde maatregelen te nemen. Zij zal trachten haar doel te bereiken door onderzoekingswerk te bevorderen, inlichtingen te verstrekken en aanbevelingen te doen. Het bestuur zal bestaan uit een algemene conferentie, waarin elk land dat lid is één stemgerechtigd vertegenwoordiger zal hebben.

Een rechtstreeks contact met het publiek, de verbruikers en producenten zal onderhouden worden door besprekingen met de vertegenwoordigers van nationale en internationale lichamen, die belangen hebben in voedsel-, landbouw-, bosbouw- en visserijaangelegenheden. De tussentijdse commissie schatte, dat de organisatie een jaarlijkse begroting van 5 millioen dollar voor de eerste vijf jaren zal nodig hebben. Men stelt voor, dat de Verenigde Staten gedurende de eerste jaren 25% van de onkosten op zich zullen nemen, Groot Britannië 15%, Sovjet Rusland 8%, China 6.5% en de andere landen kleinere bijdragen tot 0.5% (Washington, (AP) 22.8).

NEDERLANDERS ACHTERVOLGEN DE DUITSERS.

door

ROBERT KIEK.

De vooruitstormende Nederlandse troepen houden gelijke pas met de terugtrekkende Duitsers aan het Noordelijke front van Normandië. Maandag hebben zij een vooruitgang van 18 kilometer geboekt. Een afdeling voetvolk bevrijdde verschillende dorpen en maakte gevangenen. Zij trachtte tevergeefs om de nazies voorbij te stormen en ma teriaal en scherpschutters de pas af te snijden.

Deze eenheid stond onder bevel van majoor A. Paessens van Nijmegen. Er zijn veel Polen onder de gevangen nazies. Een aantal Fransen, dat was ondergedoken, toen de Duitsers bevel tot ontruimen gaven, kwam te voorschijn na de opmars van de Nederlanders. De Nederlandse patrouilles dienden de grootste voorzichtigheid in acht te nemen daar de weg bezaaid was met landmijnen.

Alle bruggen waren vernield en de wegen gedynamiteerd. Ondanks scherpschutters en landmijnen zijn er tot nu toe geen slachtoffers onder de Nederlanders.

Ik ben met een van de patrouilles opgetrokken en ik zag hoe zorgvuldig de Duitsers hun achterhoede-actie ingericht hebben. Niet alleen kwamen wij voorbij zg. „booby traps", maar ook waren de kruispunten overal ondermijnd; de Duitsers gebruiken zowel houten mijnen als de gewone type landmijn; deuren en vensters van verwoeste huizen waren met electrische draden verbonden en toen de Nederlanders zich Maandag in beweging zetten, konden wij vlakbij de ontploffingen horen, die de Duitse achterhoede veroorzaakte.

Alle gebouwen, die wij doorzochten, gaven een beeld van de zinneloze vernielzucht. Het huis, waar het Nederlandse hoofdkwartier werd opgeslagen, was geheel leeggeplunderd door de terugtrekkende Duitsers, hoewel het niet erg beschadigd was door de gevechten. Nadat de Duitsers de Fransen verdreven hadden, plunderden zij de huizen en wat zij niet konden medenemen, werd vernield. Ook de boekerijen hebben het moeten ontgelden.

ARANHA AFGETREDEN?

Uit particuliere bronnen, welke betrekkingen hebben met diplomatieke kringen, wordt verklaard, dat de Braziliaanse Minister van Buitenlandse Zaken, Oswaldo Aranha, enkele dagen geleden als zodanig zijn ontslag heeft aangevraagd. Men verwacht, dat Vargas binnen enkele dagen een beslissing zal treffen. Voorts werd gezegd, dat Vargas mogelijk het aftreden zal aanvaarden als gevolg van de oppositie der Braziliaanse nationalisten tegen Aranha. (Montevideo, (AP) 22.8).

NIEUW POOLS OPPERBEVEL?

Alex Singleton seint uit Londen:

Polens uitgeweken regering zal een nieuw Hoofdcommando voor al haar strijdkrachten vormen in een poging de Russische tegenwerpingen ten aanzien van Generaal Kazmierz Sosnkowski als Opperbevelhebber — een der voornaamste struikelblokken voor een Pools-Russisch accoord — te omzeilen. Deze concessie betekent blijkbaar, dat Sosnkowski aan zal blijven als Bevelhebber der Poolse strijdkrachten in Frankrijk of Italië, doch geen medezeggenschap zal hebben in politieke aangelegenheden. Het is ook nog niet zeker of men hiermede geheel tegemoet komt aan de Russische eis, dat zijn betrekkingen met de regering volkomen verbroken worden.

Het cabinet ging over tot de werkzaamheden in verband met de voorstellen welke men aan Stalin zal doen met het plan het Nationale Comité onder Sovjetbeschermheerschap te absorberen. Hoewel de regering zover wil gaan dat zij enkele vertegenwoordigers van het Comité opneemt, zal zij weigeren de handelingen die het Comité tot nu toe verricht heeft, als wettig te erkennen (Londen, (AP) 22.8).

U.S.A. EN GOEDE NABUUR.

Hugo Spinetti schrijft in „Ahora" (Venezuela) betreffende McKellars resolutie: Hij heeft bepaald een zonderlinge en speciale wijze van opvattingen over goede nabuurpolitiek. Gelukkig vertegenwoordigt hij slechts een geïsoleerde stem en een stem, die geen antwoord zal krijgen. Hetzelfde artikel zegt ook dat de opmerking van de Curom, nl. dat de huidige oorlog gestreden wordt om te voorkomen, dat de kleine landen niet gemolesteerd worden door de grote mogendheden, interessant is. (Aneta)

Ondervraagd over een uitlating in de New Yorkse „Daily News", dat de Verenigde Staten Britse, Nederlandse en Franse gebieden bij de Noordkust van Zuid-Amerika dienden te hebben, verklaarde senator Chandler aan Aneta, dat hij geen verdere uitleg hierover wenste te geven op dit ogenblik. Hij meende binnenkort hierover wel meer te kunnen zeggen. Wel zei hij nu bezig **te zijn aan** een ontwerp voor **overschakeling** naar de vrede. Senator Conally, die voorzitter is van de Noordamerikaanse senaatscommissie voor buitenlandse zaken **beweerde dat de Verenigde Staten deze eilanden dienen te bezitten of ten minste te lenen voor eigen veiligheid. Leger- en vloot-autoriteiten zouden moeten beslissen welke eilanden nodig zijn.** (Aneta)

OFFENSIEF TEGEN ROEMENIË.

Daniel de Luce seint uit Moskou:

Een Russisch offensief, blijkbaar met het doel Roemenië uit de oorlog te slaan en Hitlers greep op de Balkan te breken, is ontketend binnen 300 kilometer van Boekarest. De troepen van Generaal Rodion Malinovsky aan het 2e Oekraïne-front hebben de vijandelijke defensies ten Zuid-Westen van Jasi doorbroken langs een front van 120 kilometer en tot een diepte van 60 km. Meer dan 200 plaatsen werden hierbij veroverd, waaronder Jasi.

De Duitsers leden hierbij geweldige verliezen. Meer dan 130.000 Duitse officieren en manschappen vonden de dood en 7000 Duitsers en Roemenen werden gevangen genomen. Ten Zuiden van Tighina doorbrak het 3e Oekraïne-leger onder Generaal Tolbukhin de vijandelijke defensies langs een front van 130 kilometer en tot een diepte van 70 kilometer. Meer dan 150 plaatsen werden hierbij veroverd en de spoorlijn tussen Bessarabskaya, Byelgorodnestrovsky en Akkerman werd doorgesneden. Volgens de eerste berichten werden meer dan 12.000 Duitsers gedood en 5665 Duitsers en Roemenen gevangen genomen bij deze aanval.

Het offensief van Malinovsky rolt thans gestadig Zuidwaarts tussen de rivieren Sereth en Proet, gesteund door golven van tanks en Stormoviks. Tolbukhins strijdkrachten, die Zuidelijk oprukken, rukken op naar Galati, de grote rivierhaven aan de Donau (Moskou, (AP) 23.8).

DE AANVAL OP JAPAN.

Een bekendmaking uit het Hoofdkwartier van de 20e luchtmacht luidt:

„Superforten van het 20e Bommenwerperscommando hebben Zondagavond wederom de industriële doelen in het gebied van Yawata op het Japanse eiland Kioesjoe aangevallen nadat overdag reeds een aanval uitgevoerd was. De bemanningen van de B 29's op de nachtelijke onderneming meldden, dat zij de branden van de vroegere aanval konden zien 30 minuten voordat zij boven het doel kwamen.

De resultaten van het bombardement worden in de eerste schattingen weergegeven als tamelijk goed. De vijandelijke tegenstand was betrekkelijk gering en het afweervuur was matig en onnauwkeurig. De vliegtuigen, die ovedag aanvielen, onde von- die overdag aanvielen, ondervon van gevechtsvliegtuigen en een herziening der schattingen toont aan, dat 15 vijandelijke gevechtsvliegtuigen vernield werden, 13 vermoedelijk vernield en 12 beschadigd werden. Van de aanvallen overdag en 's nachts worden 4 vliegtuigen vermist als gevolg van vijandelijke actie" (Washington, (AP) 21.8).

SUCCESSEN IN ZUID-FRANKRIJK.

De Noordamerikanen zijn de stad Grenoble binnengerukt volgens officiële bekendmaking van het Hoofdkwartier. Grenoble ligt ongeveer 225 kilometer van de Franse Zuidkust verwijderd. Nog zes andere steden werden genomen. Meer dan 17.000 gevangenen zijn genomen door het leger van Generaal Patch sedert de landingen in Zuid-Frankrijk een week geleden. De Franse troepen hebben Hyères bezet en belegeren Toulon thans ook uit het Oosten. Binnen Toulon zelf wordt hevg gevochten. De troepen omsingelen Marseille binnen 5 kilometer van de stad. (Rome, (AP) 23.8).

CARAIBISCHE ONDERZOEKINGSRAAD.

Door het Noordamerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt bekend gemaakt dat een reeks zittingen van commissies — in het verband van de Carabische Onderzoekingsraad — zullen plaats hebben. Het Comité voor Industrie komt samen te Port of Spain (Trinidad) op 24 Augustus.

Het Comité voor Landbouw komt samen te Cidra (Porto Rico) op 1 September. De Comités voor Openbare Werken, Sociale Wetenschappen en Openbare Gezondheid komen te St. Thomas (Virginische eilanden) samen van 5 tot 10 September.

LUCHTAANVALLEN OP OLIE-RAFFINADERIJEN.

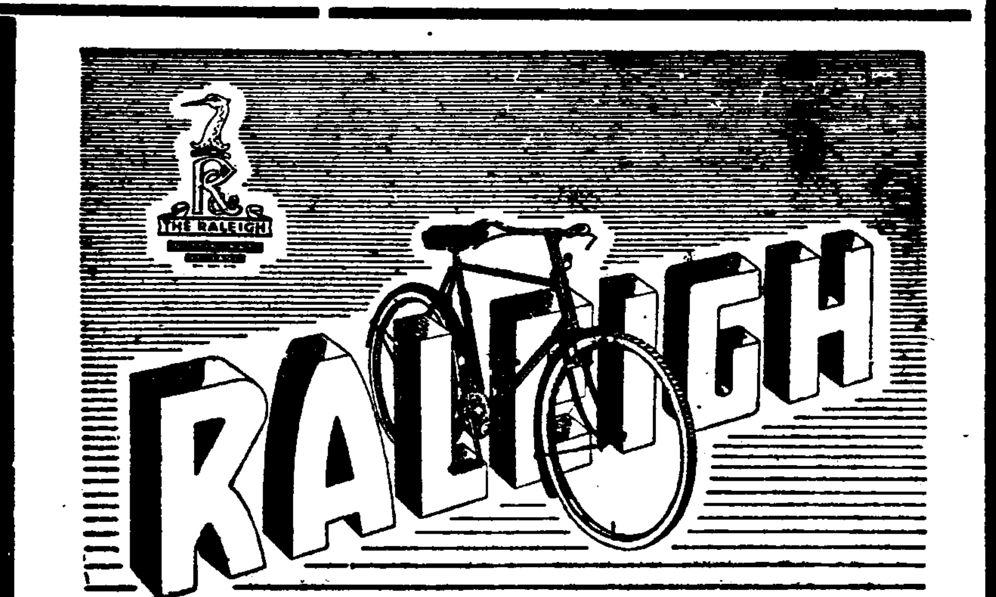
Ongeveer 750 zware bommenwerpers van de 15e luchtmacht vielen de raffinaderij voor synthetische olie te Odertal in Silezië op 130 kilometer ten Zuid-Westen van Breslau aan. Ook doelen in het gebied van Wenen werden bestookt. De Vliegende Forten, Liberators en escorterende gevechtsvliegtuigen moesten zich een weg banen tegen een hevig verzet van vijandelijke vliegtuigen en schoten er verschillende van neer (Rome, (AP) 22.8).

Laatste Nieuws

— **Zwitserland** heeft bekend gemaakt, dat Pétain zich volgens eigen verklaring niet meer beschouwt als Staatshoofd van Frankrijk en heeft dus besloten de betrekkingen met de regering van Laval te verbreken. De Zwitserse Ambassade in Berlijn zal de Zwitserse belangen behartigen in de delen van Frankrijk, die nog door de Duitsers bezet zijn.

—**De lucht** boven Zuid-Engeland trilt als gevolg van de actie der vliegende bommen, welke thans bij zwermen door de Duitsers afgeschoten worden — nu zij blijkbaar beseffen, dat dit hun laatste kans is voordat de Geallieerde legers **de katapulten aan** de Franse kanaalkust veroveren. Sommige der vliegende bommen vlogen niet eens door en weer andere kon men in de lucht horen ontploffen De luchtdoeldefensies langs de Engelse kust zijn druk in de weer en maken een geluid als van een donderstorm.

— **Roger Greene** seint van het Britse front in Normandië, dat het Britse 2e leger Von Kluge's defensielinies voor de Seine stuk geslagen heeft met de verovering van Laigle op de Oostelijke oever van de rivier de Risle. De laatste Duitse resten ten Westen van de rivier de Touques — met uitzondering van enkele scherpschutters — werden opgeruimd. In alle sectoren boeken de Geallieerden grote winsten en het gehele front beweegt zich voorwaarts met een grotere snelheid dan 15 kilometer per dag. Het waren de Nederlanders en Belgen, die Deauville namen en voortstormden naar Trouville.

Wat hebt gij gedaan?

„Nederland" te Buenos Aires schrijft:

In de vorige oorlog was een van de grote propaganda-platen, die in Engeland gebruikt werden om de mensen op te wekken, vrijwillig dienst te nemen, een plaat van een vader met een jongetje, op z'n knie. Het jongetje, lang na die oorlog geboren, vraagt hem: „Vader wat hebt u in de oorlog gedaan?"

Een van de dingen, waarop wij, die hier ver van de oorlog zitten, ons moeten voorbereiden, voor de tijd na de oorlog, als ons land weer bevrijd zal zijn, is, dat onze landgenoten, die thans in bezet Nederland en in bezet Indië zitten en lijden, diezelfde vraag tot óns zullen richten.

Het Nederlandse volk als geheel, onze familie-leden, onze vrienden, dan bevrijd, zullen van ons rekenschap eisen: „Wat hebt gij gedaan om ons te helpen en om den vijand te verslaan?"

In sommige gevallen zal het antwoord gemakkelijk te geven, zijn, zal duidelijk zijn. Want tal van Nederlanders in het buitenland, die zich daar reeds bevonden toen voor óns de oorlog begon, of ons land — en als we hier spreken over „ons land" is Indië steeds inbegrepen — hebben verlaten op het laatste ogenblik om ons land buiten ons land te dienen toen ons land tijdelijk onhoudbaar bleek, of erin geslaagd zijn, het later, toen het reeds door den vijand bezet was, onder levensgevaar te verlaten, hebben als burgers of militairen vanuit het buitenland een actieve strijd tegen den vijand gevoerd, en hebben dat gedaan en doen dat nóg naar hun beste weten en kunnen.

Dit zal hen natuurlijk niet vrijwaren voor critiek. De in ons land achtergeblevenen zullen vragen — en zullen het recht hebben om te vragen —: „Hebt ge wel juist gehandeld? Zijt gij niet te kortzichtig, niet te laks of niet te stroef geweest? Hebt gij wel verder gedacht dan de bevrijding van ons en uw land; hebt ge wel voorbereidselen gemaakt opdat wij in de toekomst ons brood kunnen verdienen, leven in veiligheid, niet alleen politieke en militaire maar ook economische; leven in vrijheid, niet alleen physieke en sociale, maar ook geestelijke? En ook: hebt ge u wel afgevraagd of gij in deze tijden, toen alle krachten tot het uiterste moesten worden ingespannen, wel berekend waart voor uw taak; hebt ge u niet vastgeklampt aan een taak, die door een ander beter verricht had kunnen worden?

Al die vragen zullen gesteld worden, en gelukkig hij, die op die vragen volmondig kan antwoorden: „Ik heb naar mijn geweten mijn uiterste best gedaan. Is het niet genoeg geweest, of heb ik zelfs gefaald, dan heeft het niet gelegen aan mijn wil en ijver doch aan mijn onvolmaaktheid."

Het bovenstaande geldt voor die landgenoten in het buitenland, die actief deelnemen aan de oorlog of het oorlogswerk. Maar er zijn anderen, die, voor dat werk niet uitgekozen werden, of er niet geschikt voor waren, of er geen gelegenheid toe hadden, om het even.

Ook van hen zal verantwoording geëist worden; men zal hun vragen: „Wat hebt gij gedaan voor de bevrijding van uw land en uw landgenoten, voor het verslaan van den vijand, voor het opbouwen van een betere toekomst, toen wij hongerleden, verdrukt werden, mishandeld werden; toen velen onzer werden weggevoerd in slavernij, werden gefolterd, ter dood werden gebracht? Wat hebt gij gedaan?"

Het antwoord zal niet steeds gemakkelijk zijn.

Er zijn onder de mensen, welke 'n bovenstaand geval verkeren, verschillende groepen, niet scherp omlijnd, aan de grenzen ineenvloeiend, maar niettemin duidelijk zichtbaar.

Over de laagste groep, die van N.S.B.-ers en verwante figuren, behoeft weinig gezegd te worden Ze zijn er, vrijwel in elk centrum, waar zich Nederlanders bevinden.

Slechts zéér weinigen onder hen hebben de moed — want moed is het, al is het een treurige moed — om te zeggen: „Ik geloof niet aan mijn land en mijn volk, ik geloof aan den vijand". De meesten onder hen hebben zelfs die treurige moed niet, maar terwijl zij vriendschapsbetrekkingen of zaken-connecties met den vijand onderhouden, trachten zij meestal toch niet geheel met óns te breken, maar verschuilen hun onwil om mee te doen achter heftige critiek op vroegere of huidige autoriteiten, alsof tekortkomingen van anderen ooit een motief kon zijn vóor ons om onze plicht niet te doen. En in het ergste geval, als wij hen van heulen met den vijand, sabotage en verraad beschuldigen, zeggen zij: „Bewijs me maar eens wat" of: „We wonen hier in een neutraal land." Ze voelen zich veilig om straks, als hun soortgenoten in ons eigen land hun verdiende straf krijgen, zij buiten schot zullen blijven omdat zij zich hier te lande inderdaad buiten schot bevinden.

Bovendien maken zij gebruik van onze slapheid en onze tegenzin om hier in den vreemde zwarte schapen uit te stoten. Zij rekenen erop, dat, als straks de oorlog ten einde is, we hun gedrag snel zullen vergeten, hen weer in ons midden zullen opnemen als ware er niets gebeurd, en hun zelfs zullen toestaan, weer het hoogste woord te voeren. Het zou me niet verwonderen als ze daarin gelijk hadden.

Maar, naar gezegd: we behoeven over het vieze stelletje geen woorden vuil te maken.

Een andere categorie bestaat uit hen, die, ofschoon volgens eigen zeggen goede vaderlanders, zich beperken tot dát te doen wat zij „voor hun fatsoen niet laten kunnen", zoals het geijkte gezegde luidt. Met andere woorden: zij doen wel mee, maar beperken zich daarbij tot het laagst-toelaatbare minimum. Zij hebben geen tijd; zij hebben geen geld; zij hebben al zo veel gegeven; zij moeten zorgen voor eigen toekomst en die van eigen kinderen; zij moeten hun zaken gaande houden, niet alleen voor zichzelf doch ook omdat zij straks, als Nederland weer vrij is, Nederlandse belangen kunnen dienen in den vreemde door in den vreemde economisch sterk te zijn.

Multatuli heeft dit soort mensen indertijd geschetst en gebrandmerkt met de naam van Droogstoppel en consorten. En het gekke is, dat, tenzij er in onze wereld héél veel verandert, hun maatschappelijk succes hun later eventueel gelijk zal geven.

Het is zelfs niet zeker, dat na de oorlog Nederland en hun vrienden en familie-leden hen ter verantwoordiging zullen roepen, en hun vragen: „Wat hebt gij gedaan?" Integendeel: na de oorlog zal die stand in Nederland, die door deze oorlog het zwaarst en het blijvendst getroffen zal blijken, de middenstand, dus het grootste gedeelte van het Nederlandse volk — want Nederland is het typische middenstandsland ... geweest — misschien met een soort ontzag ozien tegen den „rijken" broer of zoon of oom of neef in welvarend Zuid-Amerika, zijn hulp inroepen, naar hem toekomen, nederig doen én ... hem achter zijn rug. O. W-er en „embusqué" noemen. Maar dat zal hij niet merken.

Gelukkig is de derde categorie het talrijkst: die van de mensen, die naar hun beste kunnen uit vrije wil medewerken aan de overwinning; die aan werk en goed geven wat zij kunnen; niet wat zij gemakkelijk missen kunnen aan tijd en geld en werk, maar wat zij node kunnen missen.

Zij zijn de gelukkigen, die straks, ter verantwoording geroepen door hun vrienden en verwanten in bevrijd Nederland, met een gerust geweten zullen kunnen antwoorden: „Ik heb gedaan wat ik kon, en misschien meer."

Hun taak is echter nu nog niet afgelopen en zal ook straks nog niet afgelopen zijn.

Wat het „nu" aangaat: zij moeten zorgen, zich niet te verheffen op het werk, dat zij tijdens de oorlog gedaan hebben en doen.

Wij hier in den vreemde hebben zo'n beetje een neiging om te geloven, dat wij het recht verworven hebben, straks — of reeds thans — op te treden als arbiters, en mogen zeggen, wat er straks in ons land zal moeten gebeuren. Wij zullen weleens uitmaken, wat er met de Duitsers moet gebeuren — en wel niet van utilitair standpunt, doch van ethisch standpunt bezien; wij zullen wel eens uitmaken, wat er met de N.S.B.-ers moet gebeuren; wij zullen zeggen, welke politiek ons land straks zal moeten volgen.

Maar we mogen niet vergeten dat er met ons weinig gebeurd is, terwijl er met onze landgenoten thuis alles gebeurd is. Zij bevonden zich in het huis, steeds zo solide, bijna eeuwigdurend gewaand, dat boven hun hoofden instortte: zij zijn door de oorlog economisch geruïneerd; zij hebben honger geleden; zij zijn getyranniseerd, mishandeld, als dwangarbeiders naar het vijandelijke land gedreven; zij hebben zich bevonden in de bommenregen, en hebben hun medeslachtoffers zien fusilleren. Wij hebben dat alles slechts uit de verte gezien.

Zij hebben de ervaring opgedaan, en naar zij en wij allen hopen, uit die ervaring geleerd. Maar daarom zullen zij ook over de toekomst moeten beslissen, niet wij. Aan ons, zelfs aan de besten onder ons, zal niet veel meer passen dan nu en dan de schuchtere vraag: „Zit jullie er niet nog te veel midden in? Zijn er misschien niet sommige dingen, welke wij, uit het perspectief van de verte, en zonder de psychische wonden van de oorlog, beter zien dan gij?"

Maar het moet een vraag blijven, het mag nooit een superieur opdringen worden.

Overigens zullen wij kunnen helpen, na de oorlog niet minder dan gedurende de oorlog.

Er zal na de oorlog veel leed te lenigen zijn, dat wij nu niet kunnen lenigen omdat ons land voor ons onbereikbaar is. En er zal hard voor ons land, voor ons volk gewerkt kunnen worden, hier in den vreemde. Vroeger hebben wij die door hier voor onszelf te werken, incidenteel dikwijls voor ons land en ons volk gewerkt hebben, onszelf wel eens trots „pionniers" genoemd. Wij zullen dat méér dan ooit moeten zijn, bewust.

Want met het staken der vijandelijkheden is de oorlog nog niet afgelopen. De brand zal geblust zijn, maar het afgebrande zal opgebouwd moeten worden.

En wij, die in het buitenland niet economisch, physiek en geestelijk door de oorlog geruïneerd zijn, zullen de beste gelegenheid hebben om aan die opbouw te werken.

In een school nabij Caen geeft een Britse dokter zijn vrije tijd aan de behandeling van de bevolking, welke een tekort aan dokters heeft. Een moeder wordt hier behandeld, terwijl haar kindje onder de hoede is van een vlieger.

SCHAKEN.

Laatstleden Donderdag vond de finale plaats van de anderhalfjarige strijd tussen de schaakverenigingen „Dr. Max Euwe" en „Curaçao".

Zoals bekend zou de door de C.P.I.M. geschonken Wisselbeker definitief in het bezit van die vereniging komen, die het eerst de 6e overwinning zou behalen. Aangezien beide verenigingen na tien wedstrijden vijfmaal de overwinning hadden bevochten, moest deze elfde wedstrijd de beslissing brengen.

Na bijna 4½ uur strijden werd het pleit ten gunste van de Emmastedelingen beslecht met een 6½—3½ overwinning. De einduitslag is hierdoor als volgt geworden:

	gesp.	gew.	verl.	bordpunten
„Dr. Max Euwe"	11	6	5	54 — 56
„Curaçao"	11	5	6	55 — 54

De gedetailleerde uitslag van de laatste wedstrijd luidt als volgt:

„Dr. Max Euwe" I		„Curaçao" 1	
Dr. S. Groen	—	C. van der Mark	½ — ½
C. F. van Tongerloo	—	S. Wiznitzer	1 — 0
K. W. Coppoolse	—	M. A. Martinez	½ — ½
D. N. Verschoor	—	S. Zonenschain	0 — 1
J. Fruchter	—	M. Gandelman	½ — ½
Dr. W. Mullison	—	I. B. Meit	1 — 0
L. van Norde	—	S. van Lingen	1 — 0
J. P. de Groot	—	L. A. Lemmens	1 — 0
L. G. den Houting	—	G. D. C de Leon	1 — 0
A. J. de Vos Burchart	—	Mr. S.W. vd Meer	0 — 1
		Totaal	6½ — 3½

In de elf gespeelde wedstrijden brachten beide verenigingen achttien verschillende spelers in het strijdperk.

Tot besluit geven wij een overzicht van de individuele resultaten van die spelers van beide verenigingen die aan meer dan de helft van het aantal gespeelde wedstrijden deelnamen en die 50% of meer scoorden:

	gesp.	gew.	gel.	verl.	punten	gem.
Van Tongerloo	11	10	—	1	10	91%
Meit	9	6	2	1	7	78%
Groen	10	5	5	—	7½	75%
Zonenschain	10	6	2	2	7	70%
Van der Meer	6	4	—	2	4	67%
Van Lingen	11	7	—	4	7	64%
De Leon	11	7	—	4	7	64%
Gandelman	9	4	3	2	5½	61%
Fruchter	10	5	2	3	6	60%
Kroonenberg	7	4	—	3	4	57%
Coppoolse	10	3	4	3	5	50%
Den Houting	10	5	—	5	5	50%

Sport-Rubriek.

Officiële Mededelingen van „De Curaçaose Voetbalbond'

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zondag, 20 Augustus 1944:

Competitie B-Klasse:

D.T.S. 1 — Veendam 1 4—2.

Competitie Reserve A-Klasse:

Transvaal 2 — Atlanta 2 1—4,
(gestaakt 44 minuten voor het einde ingevolge art. 6, lid 2 R.C.W. door Transvaal).

WEDSTRIJD PROGRAMMA

STADION

Zaterdag, 26 Augustus 1944: Jong Curaçao 1 — Vitesse 1
(te eigen bate)

Competitie A-klasse.

Zondag, 24 September 1944: wordt nog bekendgemaakt.

Competitie B-Klasse.

Zondag, 3 September 1944: U.S.C. 1 — Veendam 1
(v. Rosberg)

Zondag, 17 September 1944: Vitesse 1 — Be Quick 1
(Willems)

Competitie Reserve A-klasse.

Zondag, 27 Augustus 1944: Jong Holland 2 — J. Curaçao 2
(Manuel)

Zondag, 10 September 1944: Atlanta 2 — Jong Curaçao 2
(GAAT NIET DOOR WEGENS C.A.B.)

MUNDO NOBO.

Competitie B-Klasse.

Zondag, 10 September 1944: D.T.S. 1 — Scherpenheuvel 1
(Leers)

Competitie Reserve A-klasse.

Zondag, 3 September 1944: S.U.B.T. 2 — Independiente 2
(Ercol)

Competitie Reserve B-Klasse.

Zondag, 17 September 1944: Jong Holland 3 — J. Curaçao 3
(Taytelbaum)

Zondag, 24 September 1944: D.T.S. 2 — Scherpenheuvel 2
(De Haay)

SCHERPENHEUVEL.

Competitie B-Klasse.

Zondag, 27 Augustus 1944: Scherpenheuvel 1 — Caribe 1
(Zonruiter)

Zondag, 17 September 1944: Scherpenheuvel 1 — Veendam 1
(Manuel)

Competitie Reserve B-Klasse.

Zondag, 3 September 1944: Scherpenheuvel 2 — Be Quick 2
(Manuel)

Aanvang der wedstrijden: voorloopig allen om 4,15 uur.

DIVERSE MEDEDEELINGEN:

Het secretariaat wordt nog tijdelijk waargenomen door den heer Viejou (telefoon 1450). Correspondentie en andere bescheiden te adresseeren postbus 185.

De S.V. „Atlanta" is beboet met *f* 0,50 ingevolge art. 18 R.C.W., wedstrijd Transvaal 2 — Atlanta 2, ddo. 20.8.44. Inzake „Transvaal" komt het Bondsbestuur nog nader terug.

Het bestuur van de S.V. „Atlanta" is thans als volgt samengesteld:

M. E. Clara, Voorzitter
M. Specht, Vice-Voorzitter
W. F. Wallé, 1e secretaris (Chango No. 42)
H. Maduro, Penningmeester.

De S.V. „Atlanta" organiseert op 31 Augustus 1944 op haar terrein te Koraal-Specht een Sportdag. O.a. zullen knock-out-voetbalwedstrijden gehouden worden, waaraan zullen deelnemen:

S. C. „Independiente", V.V. „Willemstad"
S.V. „Jong Curaçao" en de S.V. „Atlanta".

Afschrijving: V. V. Winklaar bij de C.R.K.S.V. „Jong Curaçao".
Inschrijving: O. L. Paulina, als gewoon lid bij de C.R.K.S.V. „Jong Curaçao".

HET BESTUUR.

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling.

In de loop van deze week worden de kantoren van bovengenoemd departement, voor zoover het betreft de INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS, overgebracht van de oude Wilhelminaschool naar het nieuwe kantoorgebouw (voorloopig in de benedenverdieping) op het **van Walbeeckplein**.

Voorloopige telefoonnummers:

Bureaux Inspectie : telef. no. 1131
Bureaux Inspecteur : telef. no. 1132

N.B. De Gouvernements boekerij en Openbare Leeszaal blijven tot nader order gevestigd in de Oude Wilhelminaschool